

מרץ 2018

הבהרה בנוגע להעסקת מבקשי מקלט (המכונים גם "מסתננים")

בעקבות שינוי המדיניות האחרון של משרד הפנים, ובעקבות בהכרזות בנוגע להגברת האכיפה כנגד מעסיקים, הרינו להבהיר כי מדיניות אי האכיפה כלפי מעסיקי מבקשי מקלט עודנה בתוקף, וכי על-פי ההתחייבות שמסר משרד הפנים לבג"ץ (בג"ץ 6312/10), לא ייאכף איסור על העסקת מבקשי מקלט האוחזים באשרה בתוקף (ראו פירוט אשרות בהמשך המסמך), ומי שמעסיק מבקש מקלט עם אשרה בתוקף לא ייקנס.

כלומר, לא יאכף איסור העסקה ולא יינתנו קנסות למי שיעסיק מבקש מקלט שמחזיק ברשיון זמני בישראל מסוג 5א2, אשר על גבי האשרה נכתב "רשיון זמני זה אינו מהווה רשיון עבודה". מי שמחזיק באשרה מסוג זה יכול לעבוד בכל רחבי הארץ ללא הגבלה.

בנוסף קיימים מי שמחזיקים ברשיונות ישיבה ועבודה בלתי מוגבלים מסוג ב/1 (אשרות עבודה שאינן מוגבלות). מי שמחזיק ברשיון מסוג זה, רשאי לעבוד בכל עבודה ללא הגבלה.

עם זאת, יש לשים לב, כי נכון לעת זו משרד הפנים הודיע שיקיים אכיפה לגבי איסור העסקה של מבקשי מקלט, המחזיקים באחד משלושת המסמכים הבאים בתנאים הבאים:

1. רשיון זמני שעליו נכתב "רשיון זמני זה אינו מהווה רשיון עבודה בישראל" ובנוסף: "לא יתגורר ולא יעבוד בערים אלה: תל אביב, אילת (עשויות להתווסף ערים נוספות...)". מי שמחזיק ברשיון שכזה יאכף איסור העסקתו בערים המוזכרות ואולם הוא רשאי לעבוד בכל מקום אחר בארץ. רשיון זה ניתן למשוחררים ממתקן הכליאה חולות.
2. רשיון זמני עליו נכתב במפורש ובמילים אלה: "אינו רשאי לעבוד". מי שמחזיק ברשיון זה אינו רשאי לעבוד.
3. הוראת שהייה במרכזו שהייה חולות. מי שמחזיק בה אינו רשאי לעבוד.

בעמודים הבאים מצורפות דוגמאות לרשיונות השונים על פי פרסומי משרד הפנים

הנחיות כלליות להעסקת מבקשי/ות מקלט:

חוקי העבודה בישראל חלים על כל מי שעובד בישראל, גם אם הוא שוהה בה ללא היתר. לפיכך, חובה לשלם לכל העובדים/ות שכר מינימום לפחות, ולשמור על כל זכויותיהם על פי חוקי המגן (דמי נסיעה, זכויות סוציאליות וכו'). על-פי עמדת גורמי האכיפה במשרד הפנים, חלות בנוסף על מבקשי מקלט בישראל (למעט כאלה שהינם בעלי רישיון א/5) גם סעיפים ג-11 בחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991.

1. חוזה העסקה: מעסיק חייב להעביר לידי העובד העתק חתום של חוזה ההעסקה, הכולל את פרטי ההעסקה, בשפה שהעובד מבין.

2. תלושי שכר: חובה להנפיק תלושי שכר למבקשי מקלט. משום שמבקשי המקלט אינם מחזיקים בתעודות זהות ישראלית, ניתן לכתוב בתוכנת השכר את מספר הדרכון של העובד. אם אין לעובד דרכון, אפשר לכתוב את מספר האשרה או מספר התיק של מבקש המקלט. (יש להגדיר בתוכנת השכר "תושב חוץ").

4. ביטוח רפואי: חובה לבטח את העובד בביטוח רפואי. המעסיק רשאי לקזז משכר העובד עד 1/3 מהסכום ששולם ובלבד שלא יעלה על סך 123.61 ₪. מומלץ ביותר לבטח את העובד באותה חברה בה היה מבוטח בעבר, כדי לשמור על רצף זכויותיו. חובה על המעסיק למסור לעובד את כרטיס הפוליסה. במקרה של קשיים ביורוקרטיים, יש להנחות את אנשי חברת הביטוח להשתמש במספר האשרה או במספר תיק מבקש המקלט לצורך רישומו.

5. ביטוח לאומי: חובה לבטח את מבקש המקלט בביטוח לאומי (ביטוח תושב חוץ). בהעדר דרכון יש להשתמש במספר האשרה או במספר תיק מבקש המקלט. יש למסור לעובד העתק של קבלת התשלום לביטוח לאומי, אשר ישמש אותו במקרה של אשפוז. המעסיק רשאי לנכות סכום של 0.04% משכר העובד.

6. תשלום שכר: בהעדר מסמכים הרבה מבקשי המקלט מתקשים לפתוח חשבונות בנק. משום כך ועל-פי חוק הגנת השכר, יש לשלם להם בהתאם ליכולתם לפדות את התשלום, למשל אין לשלם לעובדים ללא חשבון בהמחאות המוגבלות שמשורטטים עליהן שני קווים אלכסוניים ("קרוס").

7. אחריות מזמין השירות: אם ההעסקה מבוצעת דרך קבלני משנה, חלה על מזמין השירות, שהינו המעסיק הישיר, אחריות לדאוג לכך שהעובד יקבל את מלוא זכויותיו ושכרו באמצעות מעקב ופיקוח, או בכל דרך אחרת המבטיחה שמירה על הזכויות.

רישיון זמני: אסור לעבוד בתל-אביב ובאילת או ערים אחרות המפורטות על גבי האשרה, אך מותר לעבוד בכל מקום אחר בארץ

מדינת ישראל

רשות האוכלוסין וההגירה

החלטה

לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952

בחוקף סמכותי לפי סעיף 13א(ג), 1 - 113. לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן החוק) אני נותן בזה צו לשחרור ממשמורת כתנאים לגבי מי שפרטיו רשומים להלן:

STATE OF ISRAEL	מדינת ישראל	רישיון זמני
Category:	ס' (א) לחוק	Temporary license
CONDITIONAL RELEASE	משוחרר כתנאים	
Surname		שם משפחה
Given Name		שם פרטי
Date of birth		תאריך לידה
Pass. No.		מס. דרכון
תחלת נסיון		רישיון זמני זה אינו מהווה רישיון עבודה
הסתייגות		בתוקף עז
Valid until		מקום המגורים
חתימת המסיר		תאריך
		יחשפת
V < I S R		

- צו זה ניתן לאחר שניתן לניל להשמיע את טענותיו.
לאחר שמיעת הטענות החלטתי כדלקמן:
לשחרר את הנ"ל כתנאים אלה:
- ישתף פעולה באופן מלא עם רשויות המדינה לשם הנפקת מסמך נסיעה להרחקתו מישראל ולשם הרחקתו מישראל ככל שיידרש.
 - לא יתגורר ולא יעבוד בערים אלה: **תל אביב, אילת.**
 - ינקטו הליכי אכיפה כנגד מעסיק שיעסיק את הנ"ל בערים אלה: תל אביב, אילת.

ניתן ב: _____ ביום: _____

שם: _____

ממנה ביקורת גבולות

חתימה: _____

תאריך: _____

אני מאשר בתחיתומי כי הוסבר לי תוכן צו משמורת זה.

חתימת הנתן המשמורת: _____

הוראת שהייה: אסור לעבוד

רשות האוכלוסין וההגירה

מדינת ישראל
משרד הפנים

הוראת שהייה

לפי חוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התש"ל-1954

בתוקף סמכותי לפי סעיף 32(א) לחוק למניעת הסתננות (עבירות ושיפוט), התשי"ד - 1954, אני נותן בזה הוראת שהייה במרכז שהייה עד לנירושך מישראל, עד ליציאתך ממנה או עד למועד אחר שיקבע.

שם משפחה
שם פרטי
תאריך לידה
מס. דרכון

עליו לשחות במרכז שהייה החל מיום _____

אינו רשאי לעבוד
יניקטו חליבו אכיפה כנגד העסקה לו חוקית

בנוסף, החלטתי על שהייתך במרכז שהייה בתנאים כדלקמן:
עליך להתייצב במרכז, שלוש פעמים ביום, במועדים שנקבעו לצורך רישום נוכחות.
מרכז שהייה יהיה סגור בין השעות 22:00 ל-06:00; אינך רשאי לטעות מחוץ לתחומי המרכז בשעות האמורות.
עליך למלא אחר כללי ההתנהגות וכללי המרכז.
לא תהיה רשאי לעבוד.
מסתגן שחלה לגביו הוראת שהייה **לא יקבל** אשרה ורישיון לשיבה בישראל לפי חוק הכניסה לישראל.
עליך לשאת עמך בכל עת את הוראת שהייה שניתנה לך ולהציגה, לפי דרישה, לעובד במרכז, שוטר, חייל מוסמך, פקח שמונה לפי סעיף 13 לחוק הכניסה לישראל וכל גורם אחר שמחל המרכז הסמיכו לכך.

מקום החנייה תאריך חתימת ממונה ביקורת גבולות